

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat óra 2 frt 50 kr.
 Három óra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Éves számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban

BARSA.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 frt.
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 frt fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Veljünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

.. Kéziratok vissza nem adatnak. ..

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

→→→ vasárnap reggel. →→→

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Cselédváltozás.

Rendszerint Mindenszentek napja a cselédváltozás ideje; noha bár vannak helyek és vidékek, a hol ez más-kép is történik; így szomszédjainknál is. Különösen a házi cselédekre nézve szokásban áll az újévi változás; nagy városokban pedig ettől egészen eltérőleg, a havi változások divnak, úgy, hogy e részben is áll a közmondás: valahány ház, annyi szokás.

Nálunk a szokás Mindenszentek és Szentgyörgy napkor a cselédet változtatni s talán ez felel meg legjobban az érdekeltek érdekeinek; mert oly időre esik mindkét időbeli változás, a mikor a gazda is, a cseléd is legkevesebbet szenved a változás folytán beálló új állapotban és sokkal kevésbé van kitéve az idő zordon változásai által előidézett kedvezőtlen következményeknek, mintha a polgári év fordulójával, újévkor történnék a változás.

Az 1876. évi XIII. törvényezikk, mely a cseléd és gazda közötti viszonyokat szabályozza, nem határozza meg szorosan a cselédváltozás idejét, ezt az illetők szabadságára bizza, csak a 65. §-ban rendeli: „ha a szolgálati szerződésben más, világosan ki nem kötöttet volna (a házi, vagy belső cselédek) három óra szegődöttékül tekintendők, mely a szolgálatbalépés napjától számítandó.”

Sokan azt, hogy a cselédváltozás ideje a törvény által nincs meghatározva s megszabva, hiányos intézkedésnek tartják s ennek tulajdonítják, azon sok panasz felmerülését, mely a cselédekre vonatkozik; mert ugymond, ha hosszabb, legalább egy évi időtartamhoz volna kötve törvény által a cselédváltozás, megbízhatóbb s hűségesebb cselédek lehetne nevelni, nyerni, mint most, mikor folytonos változás alatt állván, jobb tulajdonaik, erkölcsi állapotaik megismerésére ép-

pen hiányzik a szükséges idő; ezért erkölcsükben lazakká, munkájokban s szorgalmukban bizonytalanokká, s hűségükben megbízhatlanokká válnak.

E panaszok, az igaz, napirenden vannak, s a hatóságok ezek által annyira igénybe vétetnek, hogy nem képesek a munkahalmaza miatt, melyet ezen panaszok előidéznek — a panaszokra nézve kellő orvoslást nyújtani s a viszonyok a cseléd és gazda között napról-napra rosszabbakká, s mondhatni siralmasakká válnak.

Azonban — habár elismerjük sok részben, hogy a gyakori cselédváltozás nincs előnyére sem a cselédnek, sem a gazdának — nem lehet a sok panaszt, s a cselédek rosszabbulását s az állapotok elzüllesztését csupán ennek felelni s tulajdonítani; mert hiszen a törvény a cselédváltozásra nézve szabad kezet ad úgy a cselédnek, mint a gazdának; szabadságukban áll a cselédváltozási időt tetszésük szerint szóval vagy írásban megkötni; hát a ki a gyakori cselédváltozást tartja a romlás okának, igyekezzék azt szabad tetszése szerint meghatározni, szabályozni és megkötni; ebben senki sem gátolhatja.

A felmerülő panaszok nem a cseléd gyakori változásából, hanem a törvény meg nem tartásából erednek. És itt mindkét részből sok törvényellenesség követtetik el. Vannak kétségkívül a törvény rendeleteinek is hiányai, de ha minden részből megtartatnának a törvényes intézkedések, sok, nagyon sok panasz megszűnnék.

Alkalmunk volt, éppen a panaszok sokaságánál fogva, meggyőződést szerezni arról, hogy a hivatolt törvény meg nem tartatik, s hogy a gazdák részéről — tisztelet a törvény tisztelőinek s megtartóinak — a törvény azon rendelete, hogy cselédet cseléd-könyv nélkül befogadni és tartani nem szabad — kellő figyelemben nem ré-

szesítették s a cselédek könyv nélkül is elfogadtatnak s tartatnak. A mi bizony vastag hiba, mely aztán maga után vonja a cseléd hibáit s rosszabbulását.

Hogy a gyakori cselédváltozások által beálló kellemetlen viszonyokat ellenőrizhessük s elháríthassuk, első szükség az, hogy a törvényt s annak intézkedéseit minden részből megtartsuk s annak mások által való megtartására is egész figyelmünket irányozzuk; akkor várhatjuk a mostani laza állapotoknak megjavulását s cselédeinknek jobbulását.

Mit várhatunk a népiskolától?

Irta: Zajzon Dénes.

Ha a népet gondolkodni, érezni és akarni tanítjuk s szoktatjuk, ez nem rejt magában semmi veszélyt, csak az a kívánatos, hogy helyes ítéletekre vezessük, hogy igazi erkölcsi érzéseket oltunk belé és ok-szerűen akarni tanítsuk meg. A gyermekek gondolkodását természetesen szabályozni, korlátozni kell, nehogy szelleme csapongóvá váljék, és olyan anyagot kell a gondolkodás számára nyújtani, a mely a tanuló lelki fejlődésének megfelel. Ezek mellett vezessük rá a növendéket, hogy tettei és azoknak következményei fölött önmagától legyen képes ítéletet alkotni s elhatározásaihoz a legjobb eszközöket kiválasztani; fejlesszük ki benne az erkölcsi érzéket, hogy cselekvényeit ehhez mérhesse s hogy ne csak a dolgok hasznossági oldala lebegjen untalan szeme előtt, hanem az erkölcsi is. Mert a kibén nincsen meg a morális érzék és erő, a ki humánus módon itél, érezni és tenni nem tud vagy nem akar, az bármily nagy ismeretekkel rendelkezik is máskülönb, többet érthet ezekkel mind magának, mind másoknak, mint használhat. Régen megmondták már: qui proficit in studiis et deficit in moribus, plus deficit, quam proficit.

Az emberi feladatok betöltéséhez az értelem mellett ész és morális alapon nyugvó szilárd akarat szükséges. Ezért nem elég

csak tudnunk, értenünk valamit, nem elég ismernünk az emberi társaság viszonyait és a fizikai világ törvényeit, hanem ezeken felül oly belső erőnek is kell mi bennünk működni, a melyek ítéleteinket s tetteinket folyton helyes irányba terelni képesek legyenek. Innen következnek, hogy az olyan emberben, a ki gazdag ugyan értelmi kin-csekben, de hiányával van az észszerű belátásnak és az erkölcsi nemes érzelmeknek, gyakran fölkel a vágy, hogy mindent egyedül a maga számára törekedjék hasznosítani s a törvényt, a mikor szerét teheti, önmagától kifolyólag áthágja. Az ilyenek aztán a míg egyfelől legalkalmasabb eszközeivé válnak az állami és társadalmi korrupcióknak, másrészt rabjaivá lesznek saját féltelen, durva önzésüknek.

A népiskolának tehát nem lehet egyedüli feladata a növendékek értelmét gazdagítani s csupán a közhasznú ismeretek közléséről gondoskodni; ő neki ezek mellett, sőt ezeken felül nevesen érző, helyesen gondolkodni tudó, az igaznak és jónak engedelmessé embereket is kell nevelni.

Mert ha csak praktikus ismeretek tanítására helyezne nyomatékot, akkor eleget tenne talán a hasznossági szempontoknak, de nagyon keveset az emberi rendeltetés magasabb érdekeinek. Az iskolát nem szabad egy bizonyos szellemi gyár színvonálára lealacsonyítani, a hol arra törekednek, hogy minél hamarabb mentől több hasznos ismeretanyaggal és gyakorlati képességgel lássák el a tanulókat; az iskola nem tesz még eleget feladatának, ha a növendékek memoriáját tele tömi képzetekkel, de emellett a lelki erők fejlesztését, a gondolkodás, a szív és akarat művelését elhanyagolja.

Különösen pedig a mi magát a népiskolai tanítást illeti, legyen az a szó teljes értelmében oktatás. Erre pedig nem elég az iskolai beszajkózás, a parádés ekzámek-re való előkészítés. Ennél több kell! A gyermek hamar felejt s könnyen eltéved azon anyagalmaz között, a melylyel lelkét elárasztották, ha gondolkodásában rendet, kellő egymásutánt és értelmében világossá-

TÁRCSA.

Schröder Károly.

— Kö.épisk. tan. működésének negyedszázados évfordulója alkalmából. —

Hazánk sorsának jobbrafordulta, azaz 1867. óta minden téren, a szellemin és anyagin egyaránt, eleven mozgalom és nagy haladás vehető észre; van haladás iskolaügyünk terén is, különösen annyiban, hogy számos új iskolát állítottunk, szereltünk fel, tanterveket dolgoztunk ki, a nevelés és tanítás nagy munkáját szakemberekre kezdtük bízni és, a mi legfontosabb, a tanítási módszerekre is igyekeztünk gondot fordítani. Ha pedig iskoláink működésének eredményeit szemléljük, szemünkbe ötlük, hogy sok és nagy fáradsággal sok és különféle hasznos ismeretet szerzettünk növendékeinkkel, kik bizonyára készséggel ismerik el, hogy az ismeretgyűjtésre valóban elég bő alkalmuk van.

Ámbár tagadhatatlan, hogy sok üdvös intézkedés történt az utóbbi két évtized alatt iskoláink haladásának érdekében: mindazáltal még számos hiányra mutathatunk rá, a mi különben természetes is, mert hisz, a szerencsésebb európai nemzetekhez képest, mégis csak kezdők vagyunk az iskolaügy hosszú és sok fáradságot kívánó tágas mezéjén.

Azonban már az is biztos és biztató jele haladásunknak, hogy a hiányokat, hibákat és mulasztásokat észreveszszük és orvosolni óhajtjuk.

Még mindig előfordul, hogy míg, gyakran, csekély fontosságú, sőt teljesen jelentéktelen dolgokkal foglalkozunk: addig legnagyobb és legmagasabb feladatainkról megfeledkezünk.

Egyebek közt, az ismeretek nagy mennyiségének közlése mellett, még most sem fordítunk elegendő gondot a helyes tanulási módjának megismertetésére: a tanulás megkedveltetésére; a tudományok iránt való érdeklődés ébresztésére; a gondolkodó- és ítéletesség fejlesztésére; a szív, vagyis az érzelmek nemesítésére.

Nem használjuk fel eléggé az irodalmak, a történelem, a természettudományok és a vallás aranybányáiban rejlő, szívet-lelket nevelő dus anyagot.

Szóval, még mindig inkább arra törek-szünk, hogy a növendékek elméjében sok ismeretet halmozzunk össze, mintsem arra, hogy jellemet alakítsuk; pedig kétségbevon-hatatlan igazság, hogy az ismereteknek csak akkor van becők, ha eszünk és szívünk javra egyaránt jótékonyan hatnak.

Kik tanítói működésükben, valamint az iskolában, úgy annak falain kívül is, az imént említett nagy igazságot nem tévesztik szem elől, hanem azokat szóval és tettel megvalósítani törekednek: azok járnak a helyes uton, azok működése áldásos és azok érdemlik meg leginkább a tiszteletet és elismerést.

E jeles tanférfiak egyike Schröder Károly, a körmöczbányai állami főreáliskola igazgatója, ki e hó 16-án töltötte be a ta-

nitás és nevelés terén kifejtett munkásságának huszonötödik évét.

Schröder Károly 1840., október 5-én született Tolnamegye értelmes, szorgalmas és hazafias lakossága Tolna nevű mezővárosában. Első oktatását szülővárosában nyerte; az eleven eszű és képzelőtehetségű, de komoly gyermekre nem maradhatott hatás nélkül szülővárosának nevezetes multja. Tolnán, a végzetes mohácsi ütközet előtt, II. Lajos — „rettentő sorsu királyunk” — országgyűlést tartott, és már ekkor is, de később, a reformáció idejében, még inkább nevezetes városka volt Tolna, kivált azért, mert több nevezetes iskola virágzott ott. A városka a régi római Altinum helyén, a Duna mentében, hazánk e régi classicus földén épült, hol, az egykori virágzó római telepek alapján, a magyar középkorban számos kolostort és népes várost építettek. A török pusztítás, az osztrák uralom és a beharckok mindennek azonban véget vetettek.

Atyja Tolna derék polgára volt, és a szabadságharc idejében ő is tagja volt a tolnai mozgó nemzetőrségnek, mely Perczel vezérlete alatt, a borsodi önkéntesek és az első honvédszászlóalj segítségével, megszalasztotta a horvátokat Pákozdnál, — mely szerencsés ütközetünk nagy fontosságú volt az akkori politikai s hadi események fejlődésére, — és a mely nemzetőrség, a fejevári és mohácsi önkéntesek támogatásával, a Horvátországba visszavonulni akaró Roth és Philippovics tábornokokat, hatezer emberükkel és 12 ágyújokkal egyetemben, meg-

adásra kényszerítette és fogságba ejtette.

A középiskolának Budapesten való sikeres elvégzése után, a technikai pályára szándékozván lépni, a budapesti műegyetem hallgatói közé vétette fel magát; azonban az időben a mi polytechnicum oly kezdetleges intézet volt még, hogy a törekvőbb fiataliságot nem elégíthette ki, azért egy iskolai évet még a prágai, egy másikat meg a bécsi polytechnicum előadásainak szorgalmas hallgatásával töltött.

De nem állapodott meg ennél sem; hanem, terjedelmesebb ismeretekre s tapasztalatokra vágyván, beutazta Angol-, Német- és Franciaországot, sőt Párisban néhány évig tartózkodott.

A külföldön való időzése közben nemcsak a szakmájába vágó dolgokkal foglalkozott, hanem mindenütt éber figyelemmel kísérte az intézményeket, a tudományos és művészeti mozgalmakat; mindenütt gyűjt-ven az anyagot, melyet majdan hazájában felhasználhat a közművelődés javára.

Végzett és, mondhatni, képzett építész-mérnök volt, sőt már oklevelet is nyert, midőn úgy vette észre, hogy lelke, belső hivatástól ösztönözötve, a tanítás (és nevelés nehéz, de szép és üdvös terére vonzódott; és a folytonos tanulás, a külföldi szakintézetek látogatása, kora legkiválóbb szakférfiainak hallgatása, a munkáik tanulmányozása, a szakadatlan gyakorlat, a szerzett bő tapasztalatok és a művelt európai nyelvek alapos ismerete ujonnan választott pályájára valóban nagy mértékben alkalmassá is tették.

got nem teremtettek. Épen azért rajta kell lenni, hogy a fölött, a mit a növendék tanul, tudjon is gondolkodni és itélni. Kiképesíteni kell a tanulót, hogy ismereteit az életkörülmények közepette helyesen fel tudja használni és nemes cselekedeteket értekesíteni.

Azonban az ismeret-közlés, az értelem-fejlesztés, a gondolkodni, helyesen itélni tanítás mellett egy másik, nagy feladat megoldása háramol a modern népiskolára: ez pedig az erkölcsi nevelés és az akarat-erősítése, szabályozása. A népiskola magaslatos hivatása, hogy a növendékekben az emberi nemes tulajdonságokat kifejlődésre juttassa, azaz hogy valódi embert képezzen; ezt pedig egyedül az oktatással el nem érheti. Épen azért szükséges, hogy az iskola a helyes oktatáson kívül kiváló gondot fordítson a nevelésre is, ápolja, óvja és erősítse a gyermekben az erkölcsi érzéket, gyökereztesse meg a jó szokásokat; adjon helyes példát, fegyelmezzon humanus módon, és fokónként tegye önállóbbá az akaratot. Nem tagadható, hogy a jó oktatással megkönnyítjük az erkölcsi nevelés és a jellemképzés munkáját, de egyedül ezzel el nem érhetjük nevelési célunkat. És így azt az iskolát, a hol a gyermekek szépen felelnek, helyesen gondolkodnak, még jónak nem is mondhatjuk, hanem csak az olyat, a hol emez eredményeken felül az erkölcsi nevelés és jellemképzés minden más eszközei alkalmazásba vétettek.

(Folyt. köv.)

Budapest, 1889. október 28-én.

— Terézvárosi bucsu; a képviselőház; Fehérvári vád alatt; a cs. és k.; Bulgária; a béke; a német császár magyar földön.

Vidéki ember csak annyiban nem tud megbarátkozni a fővárosi élettel, a mennyiben hiányzik itt mindazon specialitás, a mi a vidéket kedvessé, otthoniassá s egyszerűvé teszi. Hol vannak itt a vásárok? a sátorok az utca hosszában? hol vannak itt a bucsuk? hol a vidéki ködmönös atyafiak? minden van itt, csak eredetiség nincsen.

Ez egyben kivételt képez a Terézváros, de az is csak kétszer az esztendőben, az egyik nap május elején, a másik a terézvárosi bucsu napja november vége felé. Akkor ünnepe van Erzsébetvárosnak is, erre a két napra egyesül újra az elszakadt két testvérváros s együtt mulattatják még Kőbánya népét is.

20-ára esett a fentnevezett híres terézvárosi bucsu. Már kora hajnalban czélopveréseket lehetett kivenni a nagymező-utca környék lakóinál, mely fölzarvarta a tekintetes és nagyságos urak háza népét s mire kibuvtak lakásukból, akkorára már mézeskalácsok, hátulfütyülő lovak diszelegtek a tágas utca hosszában.

Reggeltől fogva nyüzsgött a nép, mintha ma se nem reggelizne, se nem ebédelne; a sátrak közt tágas tér, de az tömve van járőrökkel úgy, hogy kocsinak helye sem

A m. kir. helytartótanács 1864. okt. 16-án nevezte ki a körmöczbányai főreáliskolához, azután a budapesti II. ker. áll. főreáliskolában tanított, itt számos kartársai közül különösen két jeles tanférfiaval, Hofér Károlyval és a korán elhunyt jeles Say Mórral volt szoros baráti viszonyban. Nemsokára ismét Körmöczbányára helyezték át és azóta szakadatlanul itt működik.

Lelke minden erejét, élete minden idejét választott pályájának szentelve, ismereteit nemesak az iskola falai között és magán társalkodás közben mutatta ki, hanem tollával is igyekezett szolgálni a hazai iskolai ügyet. Számos cikke jelent meg a tanügyi lapokban, gyakran értekezett az iskolai értesítőben, Hlatky József főreáliskolai tan. közreműködésével megírta a körmöczbányai iskolák történetét, mint a Körmöczbányai magyar-egyesület elnöke több lelkes megnyitó beszédet mondott, és néhány derék iskolakönyvet is írt, melyek közül „Szerkezéstana” és „Vezérfonal a mértani szabadvézi rajzolás tanításánál” című műve, mely számos kiadást ért, a maguk nemében, legjobb tan-könyveink közé tartoznak még ma is.

A körmöczbányai főreáliskola díszes és czélszerű épületének terve az ő közreműködésével jött létre és hajtatott végre.

Szakképzettségén és hivatásbeli feladatainak lelkiismeretes teljesítésén kívül, nemes vallásossága, mely mindig tiszteltben tartá a másként hívők meggyőződését is, kartársával szemben tanusított szives barátsága, növendékeivel való emberséges és atyai bánásmódja s a közönség iránt való előzékenység tüntették ki őt.

Ezeknél fogva általános tetszést

jut a keresztülhajtásra, a sátrak hosszú utcáját képeznek s ezen utca be- és kijárta-nál áll egy fehér tollas lovasrendőr. Csak olykor olykor egy-egy szekérröndre lesz figyelmessé s akkor odakiált a kocsinak: „Hallja az ur, kerüljön amarra, mert ma nem lehet ám átjutni a nép mián”. Ez az egyetlen nap, ahol zsidó nélkül is van tolongás, meg jó vásár is.

És aztán mi történik? Este az emberek betérnek a kurta kocsmákba s ott három szál cigánynyal eljátszatják az „adok esőket”, kezdetűt. — Egynek-másnak nehéz lesz a feje s helyben áthorkolja az éjszakát s mire föl-ébred, újra csak terézvárosi bucsura virrad, mert az ünnep két napig tart, a másodnap csak utóhangja az elsőnek, csak amolyan „blaumontági”-féle.

A háromszintű lobogó most már majdnem mindennap ki van tűzve a képviselőházra, alatta a horvát-trikolorral, amennyiben olyan ügyek kerülnek szőnyegre, melyek a horvát atyafiakat is érdeklik, kik még mindig el nem akarják ismerni, hogy ők tulajdonképpen magyar állampolgárok s a horvát állam csak a holdban létezik. Hanem azért honatyáink még nincsenek a rendes kerékvágásban. Az a hosszú pihenés egészen lustává tevő őket. Majdnem mindennap megfeneklik abban az ősi kátyuban, a mit úgy hívnak, hogy határozatképtelenség. De nem is csoda, hiszen a közutak és vá-mokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásába becsátkoztak az ásitózó népképviselők; azzal meg ők nem nagyon törődnek, hiszen azért adott az ur Isten Tisza Kálmán kegyelméből minden követnek 5 pengő 25 krajczárokat egy napra, hogy ha sáros az ut, hát ne járjanak gyalog, hanem fiakkeren.

Olyan érdekes az, mikor vonulnak kifelé, aztán biztatják egymást:

Erre fiak erre,
Üljünk fiakkerre.

Hanem elég az hozzá, hogy a t. ház csak az ülés vége felé lesz mindig határozatképes. Nem hiába mondta multkor az a szögédi paraszt:

— Hallja komám, de keservesen vannak itt, mint a szögédi kálomista templomban nagyboldogasszony napján. Osztég látja kend, csak egy beszél mindig. Hát a többi hiába huzza azt a nagy gázsit? Pedig hát nekünk ugyancsak elkelnének a jó utak, kivált Szögédttől Dorozsmágis olyan az ut, hogy mikor megázik, úgy néz ki, mint valami fekete csuszpájz, melyet az ördög habarított a szegény ember boszantására.

Eszembe jutott a lévai közelet. (Uram, bocsásd meg bűnömöt.)

Különbözik az egyes paragrafusok felett nem vitatkoznak sokat. Nagyobb része változatlanul elfogadjatik. Nem érnek rá sokat vitatkozni, a mennyiben egy sokkal sürgősebb ügy vár a megvitásra, tudniillik az 1890. évi költségvetés, a mi itt-ott előre láthatólag nem fog egészen simán lefolyni, s a melyet még ez évben egészen le fognak tárgyalni.

Annál nagyobb figyelmet keltett a függetlenségi párt azon határozata, mely szerint Fehérvári honvédelmi miniszter vád alá helyezését fogja indítványozni a monori zászló-ügyben tett interpellációra adott válasza miatt, mely az 1868-iki kiegyezés pa-

melegedést keltett, midőn 1870. október 3-án, még feledhetetlen Eötvösünk minisztersége alatt, a király a körmöczbányai főreáliskola igazgatójává őt nevezte ki.

Voltaképpen ekkor kezdődik munkás életének legnevezetesebb időszaka. Csakhamar kitűnt, hogy a jeles középiskolai tanító egyszersmind a magyar tanügyi adminisztratio egyik nagy készülségű s fáradhatatlan szorgalmu munkása is.

Ily férfiakra vala szükség a nemzeti kormányának, mely akkor kezd szervezni a magyar iskolai ügyet, ezek derekas közreműködése nélkül alig sikerült volna iskolai ügyünket európai színvonalra emelni; s különösen a reáliskolák nem vertek volna gyökeret, nem virágozhattak volna s nem termelték volna az óhajtott gyümölcsöket: ha vezetésekre nem szemelték volna ki a leg-hivatottabb erőket.

Fontos állásban, melyet híven, pontosan és mindenki melegezésére tölt be, az volt mindig főtelevése, hogy a vezetésére bizott intézet minden tekintetben megfeleljen nevezetes hivatásának és jó hírnevet szerezzen és azt meg is tartsa, a mi teljesen sikerült is neki. Mint régi tanférfi, hosszú évek folyamán vitta ki az igazságos, tapintatos, jóakaratu s erélyes igazgató híret, és megnyerte nemesak a fensőbb tanulatóságok, hanem kartársai, az ifjuság és a közönség bizodalját, tiszteletét és szeretetét is.

Az ő igazgatása alatt érte a körmöczbányai főreáliskolát két kitüntetés a rajzoktatás terén elért szép eredményért, 1875-ben a középiskolai tanító-egyesület által rendezett első országos rajzkiállításán, 1885-ben pedig az országos kiállításán.

ragrafusaiba ütközik, s melynél fogva a miniszter vád alá helyezhető. A vádat Irányi Dániel fogja beterjeszteni. Feszült figyelemmel várják, hogy mit fog határozni az alsóház. A vita mindenestre érdekes lesz, mert ilyen eset már régóta nem fordult elő. Hanem az eredményt is könnyű belátni.

Valamint az is előre sejthető volt, hogy a véderővita alkalmával felmerült kérdés a császári- királyi hadsereg ügyében szintén rendeztetni fog. Az október 17-éről keltezett legfelsőbb kézirat elrendeli, hogy ezentul a közös hadsereg császári és királyi címet viselje, mely a parancs kiadásakor azonnal életbelép. Az osztrák parlamentben ugyan heves ellenállásra talált, de hiába, már tényiege életbe is lépett. De a derék bécsiek azzal vigasztalják magukat, hogy a magyar katona azért époly jó k. u. n. d. k. infanterist lesz, a mily jó k. k. volt.

Hanem a „Novoje Vremja” muszka lap furesán magyarázgatja a nemzet e legújabb vívmányát. Azt olvastam belőle, hogy az az úgynevezett magyar chauvinizmus, nem egyéb, mint magyar szeptarizmus. Már tudniillik, hogy a magyar nemzet minden összekötő kapesot szét akar tépni Magyarország és a monarchia másik fele között, mint- hogy magyar királyság és ausztriai császárság egy kalap alatt nem fér meg. Azt is írja, hogy a berlini szerződés nem Magyarország kedvéért kötöttet meg, s hogy ebből kifolyólag Ausztria német alattvalóit fenyegeti a germanizáció, hogy a bécsieknek is kényelmetlen e dualizmus, melyet egy berlini intése hajlandók volnának megszüntetni. Csakhojy mögöttünk a százados multak.

De azért a hivatalos iratokon már ott ragyog a „cs. és k.”

A lapok különben most nagyobb részt a fejedelmekkel foglalkoznak.

Mint tudjuk, akkoriban nagy feltűnést keltett Ferdinand bolgár fejedelem külföldi utazása, mely oly hírtelen történt, hogy különböző kombinációkra szolgáltatott alkalmat. Azt mondják, hogy pénzkérdésben utazott Ferdinand, amennyiben Bulgáriának nagyobb költségre volna szüksége. De eddig még sehol sem sikerült az alkut megkötöni. — Valószínűleg Bulgária teljes függetlenségét fogják proklamálni. Mert a helyzet olyan ingadozó.

Különbözik a nagyfejű reporterek azt mondják, hogy ez az általános béke is csak amolyan puszta máz. Hogy barátságosan szorítgatják egymás kezét, de a másik maruk azért tele van mindenféle gyilkoló szerrekllel. Példa rá a muszka. A határra egyre mennek a csapatok, sőt katonai czélekből vasutat is építenek. A német trónbeszéd is nagy békét ígér és mégis a katonai budget felemelését kéri. A mi csakugyan furesa. Ujabbán Anglia is a béke-ligához csatlakozott s Olaszországgal megkötötte a véd- és dac-szövetséget. Hanem azért a fegyverkezés hajsza tovább fog lólni egész a megszakadásig és így a nagy liquidáció akár a háboru, akár a béke után következik be, az teljesen egyre megy. Hasonló ez állapot a belső elvérzéshez, mely hamarabb tönkre teszi az embert, mint a külső.

Az Athén felé vitorlázó német császár a látogatás után, — mint a lapok hírlik, Magyarországon keresztül fog vissza-

A Bach-korszak csekély terjedelmű s jelentéktelen kis reáliskolája — melynek főhíbjája az volt, hogy minden iránt, a mi magyar, ellenséges indulattal viseltetett — leginkább az ő szakavatott és hazafias igazgatása következtében vált azzá, a mivé válnia kellett, t. i. a magyar tanügyi egyik nevezetes intézetévé.

A különböző nemzetiségek lakta vidéken, mint középiskolai tanító, író s utóbb mint igazgató, sikeresen működve, a nemzeti eszme s a magyar tanügyi számára talajt teremteni segített, munkásokat nevelt, közönséget hódított, szóval, nehéz, de szép hivatását nemesen beöltötte, s a kinek nevét legjelesebb tanférfiaink nevei közt említik méltán.

Azonban nemesak az iskolában, hanem a társadalmi téren is sokat munkálkodott. Nincs a nemzeti művelődés terjesztését célzó egyetlen oly nevezetes vállalat vagy egyesület, melyben tevékenyen részt nem venne. Kivált Körmöcz művelődési viszonyainak és haladási törekvéseinek buzgó munkása lévén, számos egyesület felállításában és felvirágoztatásában kiváló és sikeres buzgalmat fejtett ki. Törekvő lelke, munkás keze mindig áldásosnak bizonyult; mert nem a hiúság viszketege, nem a káprázató dícsőség után való vágyakozás: hanem a jónak, igaznak és szépnek felismert egyszerűete vezette minden tettét.

A város közönsége, mert sokat köszönhet hasznos és önzetlen tevékenységének, középiskolai tanítói működésének negyedszázados évfordulója alkalmából, díszes polgári közé iktatta.

A körmöczbányai főreáliskola pedig szép ünneppel ülte meg szeretve tisztelt igazga-

térni Németországba udvari külön vonaton Budapestén keresztül, hanem Bécsset nem fogja érinteni, a mi megint különféle versióra szolgálhat okot. Alkalma lesz tehát az annyira elegetett magyar föld levegőjét szivni, melynek állítólag olyannyira degermanizáló hatása van, hogy valamennyi becsületes német fél év alatt magyarrá válik. Alkalma lesz tapasztalni, hogy oly rohamos fegyverkezés közepette legkevésbébb fegyverkezünk mi, a szabadság egy szigete a népek oceánjában.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— A törvényhatósági tisztújítások tárgyában a belügyminiszter körrendeletileg intézkedett, hogy a választások még ez évben megtörténjen, az új tisztikar újév napján megkezdhesse működését. E czélból a kandidálásoknak, illetve a törvény értelmében való választásoknak is még az ősz-szel meg kell történni. A miniszter kiemeli az eljárásnál a minősítési törvény szigorú alkalmazását s a törvényes kedvezmények megadásánál a törvényes feltételek szigorú megtartását.

— A regále-birtok, melyet az államkincstár megvált, összesen 213 millió frnyi értéket képvisel s ebből 88 millió jut a községeknek és városoknak, 74 millió magánosoknak, 31 millió a hitbizományoknak, 14 millió az állami jószágoknak és 13 millió a püspököknek és káptalanoknak.

— Italmérés. Községeket és érdekelt kocsmárosokat, kik azon hiszemben voltak, hogy főképp kisebb községekben az italmérséi jogot kénytelen lesz a kincstár olcsóbb áron is oda adni, ha a megfelelő áron vállalkozó nem akad, — kellemetlenül fogja érinteni a pénzügyminiszter azon legújabb rendelete, hogy ily községekben kocsmá egyáltalában nem lesz és ezen község lakói azon legközelebbi községben elégíthetik ki szükségleteiket, melyben az italmérséi jövedék biztosítva van. Részünkről nagyon örvendenünk, ha vármegyékben a mértékletességi hajlamok annyira fellobbannának, hogy számos ily község akadna. Az állam sem veszítene ez eseteknél, mert ily községekből annál több másnemű adó folyna be. Azt hisszük azonban, hogy rövid idő múlva minden község bérbé lesz adva. A községek pedig helyesen járnak el, ha kibérlik ezen jogot, mert a vállalkozó magánbérbe nemcsak a kincstárnak járó bérletet, de ennek 2—3-szorosát úgy is beveszi tőlük vagy rajtuk.

— A közös hadsereg czime. A héten a legnevezetesebb eseménye a hazai közéletnek a király legújabb kézírata, melylyel elrendelte, hogy uralkodói czimének megfelelőleg ezután a hadsereg minden alkalommal császári és királyinak neveztesse.

— Rendkívüli időjárás. Napok óta tart az enyhe, déli szél, mely egész nyári hősségé fokozta e napokban a langyos hőmérsékletet. Embereimlékezet óta nem volt ily meleg október, mint az idén. A vetések a mezőn egész fejlődésnek indultak s ha az időjárás így tart, a fák másodvirágzása is bekövetkezik, mit már egyes vidékekről je-

tőjának 25 éves tanítói jubileumát, és hogy ama nap emléke méltóan legyen megörökítve, — „Schröder Károly alapítvány” névvel, — ösztöndíj-alapot létesített, melynek kamataiból évenként egy körmöczbányai születésű jó erkölcsű s szorgalmas tanuló fog jutalmaztatni.

Volt tanítványai, kiknek igen nagy a száma s a kik közül sokan közéletünknek díszére válnak, hálás kegyelettel őrzik és tisztelik nevét; többen közülök levélileg, mások táviratilag fejezték ki szerencsekívánataikat a jubileum alkalmával, éltetve azt a férfit, ki a közügy önzetlen szolgálatában töltötte munkás életét.

Boldog az az ember, ki, ha élete folyamára visszapillant, érzi, hogy kötelességeit híven teljesítette. Ez a megnyugtató s boldogító öntudat drágább minden kincs-nél és szebb minden kitüntetésnél és fénynél.

— H. —

Ugy elfogta. . . .

Ugy elfogta szivemet a bubánat,
A mióta kerülöm a babánat.
Beteg vagyok, nyugtatóm nem találok . . .
Várva-várom megnyugtatóm: halálom.

Ha meghalok: pihenni ott akarok!
Hol a szőke Duna vize kanyarog . . .
Ott, annak a csendes völgynek ölében,
A hol olyan boldog voltam — nem régen.

Sírom ott lesz a szomorú-űz alatt,
Hol először hallám csalfa szavadat.
Tán megbánod csalfaságod s könyveid
Megáztatják sírom száraz hantját.

Magyar Sándor.

eznek is. És hogy a meleg idő tartós lesz s a hosszú ősz valószínű, azt számos előjel mutatja. A verebek újra fészkelnek néhol. Vadászok pedig arról beszélnek, hogy a nyulak családjai számos ujszülöttel szaporodnak.

— **A borsmezei gazdasági egyesület** Léván, f. évi november 4-én délelőtt 10 órakor, a város tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart.

— **Hirdetési levelezőlapok.** Baross miniszter még a múlt évben megengedte olyan levelezőlapok kibocsátását, a melyekre egyes czégek hirdetései vannak rányomtatva és éppen azért olcsóbbak is. A föltétel az volt eredetileg, hogy 50 ezer kártyát kell megrendelni ugyanazzal a szöveggel. Miután azonban a kedvezménynek így csak a legnagyobb kereskedő czégek vehették hasznát, a miniszter most intézkedett, hogy esetleg 5 ezerre való megrendeléssel is lehessen már ilyen kártyákat nyomtatni.

— **A hét minden napja ünnep,** ha tekintetbe vesszük, hogy isteniszteletet tartanak: vasárnap a keresztények, hétfőn a görögök, kedden a perzsák, szerdán az asszirikok, csütörtökön az egyiptomiak, pénteken a törökök és szombaton az izraeliták.

— **Hadihajók papirból.** A német haditengerészeti hatóságok nem rég érdekes kísérleteket tettek papirosból készült hadihajókkal, melyek rendkívül rugalmasaknak és nagy ellenállásra képeseknek bizonyultak. Az egyik hátsó részén annyi dinamitot helyeztek el, mely elég volna a legnagyobb páncéltorony felrobbantására. A kísérletek, a mennyire a hír kiszivárgott, elég jól sikerültek.

— **A föld kihülése.** Ama növények, melyek lenyomatát és maradékát közszemből találjuk, csak 22 fokú melegben élhetnek. Ma az átlagos meleg 8 fok s így a föld azóta 14 fokot hűlt. A tudósok lehűtési kísérletei kimutatták, hogy a föld melege csak kilencz millió év alatt csökkenhetett 14 fokkal. Egy francia természet-tudós kiszámította, hogy míg a föld cseppfolyós állapotba változott, 350 millió év telt el.

A 7-es szám. Ha a szentírás lapjait forgatjuk, számtalanszor találkozunk a 7-es számmal. Mindjárt a teremtés vele kezdődik. Hat napon teremté Isten a mennyet és a földet, a 7-ken megnyugovék. 7 évig szolgált Jákob a szép Ráchelért, Bilha szolgáló leánya 7 lelket szült neki; Farao 7 kövér és 7 sovány tehénről, 7 teli és 7 üres kalászlóról álmott. Az Ur a zikeket Egyiptom földén vérré változtatta s e csapás 7 napig tartott; 7 csapással látogatta meg Jehova Egyiptom népét; kiköltözésük előtt 7 nappal ették Izrael fiai a kovász-talan kenyeret. Noé hét pár tiszta állatot s 7 pár madarat vitt be bárkájába. Salamon templomának építése 7 évig tartott. 7 fia vala az istenfő Tóbiásnak. Dániel 7 orosz-lán közé dobott. Szt.-János jelenéseiben 7 csillagról, 7 pecsétes könyvről, 7-szarvu bárányról, 7 szemről, 7 angyalról, 7 trombitáról és 7-fejű állat:ól tesz említést. — A 7-es szám még a klasszikus ókorban is nagyban szerepelt. Ki ne hallott volna a világ 7 esodájáról? A lyrán 7 hur volt. Görögöknök pedig 7 bölse. — Homer születése helyéről 7 város vetekedék, a Nilus

Egy nagyon becsületes ember.

Szerette volna, hogy valaki megveregeesse vállát zseniális gondolataért; de mivel senki sem volt jelen, aki ezt megtehette volna, ergo ő maga veregette meg a vállát.

Most már csak gyilkost kellett fogni. „Hová forduljak?” gondolta magában. Legjobb lesz, ha elmegyek a kiszabadult fegyenczek klubbjába. Ott remélhetőleg csak akad ilyen vállalkozó szellem?”

Odament. Egy zöld asztal mellett néhány kártyázó ember volt; prototypusa a gazembernek valamennyi.

Black odafordult hozzájuk. „Uraim, szolt, én James Black vagyok. Egy, az önök szakmájába vágó, munka teljesítéséért, 10,000 dollár jutalmat tűztem ki. Hajlandó valamelyikük a munkára vállalkozni?”

„Miről van szó?” kérdezte egy áthleta természetű, vörös bajuszos, félszemű ember.

„Engemet kellene meggyilkolni! — válaszolt Black.

„Arra nem vállalkozom; felelt a vörös bajuszos, — én csak rabolni szoktam, gyilkolni nem!”

Black kedvetlenül köhintett.

„Talán ön hajlandó?” — Szolt egy kis, vézna emberhez, aki épen kártyát osztott.

„Sajnálom uram, nagyon sajnálom, — felelt az ezérna vastagságú hangon — már én felcsaptam becsületes embernek!”

Black mit tehetett? — megint köhintett. „Tehát senkisémm vállalkozik?” kérdezte.

„Tudja — szolt most egy poczakos ember, a ki csak nem régt szabadult ki a börtönből, a hova azért csukták, mert egy valakinek olyan gyöngéden szorította össze a nyakát, hogy az a valaki örökre elnémult; — tudja én vállalkoznám, ha ön valamivel kövérebb volna. Mert tetszik tudni, én a

mellett, hogy gazember vagyok, a hentesmesterséget is üzöm. És tetszik tudni, egy ilyen sovány embert, mint ön, megölni, az nem nyújtana nekem elég élvezetet.”

„Oh kérem, ha csak az a baj, szolt neki Black, azon segíthetünk. Egyszerűen iparkodni fogok, hogy meghizzam.”

„Az nem lehet, — felelt a hentes és gazember, Blackot szakértőleg megtapogatva — ön tetszik tudni, nem inkinál a házásra. Hanem tudja mit, van nekünk itt egy kollegánk, orvos: az bizonyosan hajlandó lesz. Hiszen neki, mint orvosnak, ugy is rendes foglalkozása a gyilkolás.

„Igen?” — szolt Black örvendezve — hol beszélhetnék a doktor urral?”

„Majd mindjárt idehívom!” válaszolt a hentes és a szomszéd szobába kiáltott.

„Hó, doctor Thomas!”

Mikor Black elmondta, hogy mit akar, dr. Thomas lekötözö mosolylyal felelt:

„Oh kérem, igen szívesen vállalkozom reá. Nagyon megtisztelő reám nézve az ön becses életét kioltani!”

„A feltételeket elfogadja?” — Kérdezte Black.

„Oh el el — volt a válasz.

„Kérem hát a kötelezvényt kiállítani és aláírni.”

Dr. Thomas leült és írni kezdett:

„Kötelezvény. Alulírott ezennel kötelezem magamat, James Black urnak, 10,000 dollárért, mely összegből 100 dollárt, foglalóképen már felvettem, a folyó év aprilis 18-án déli 12 órakor, saját lakásán a tor-kát keresztül vágni.”

Dr. Thomas még két tanu aláírták ezt a kötelezvényt, Black átadta utolsó 100 dollárját dr. Thomasnak foglalóképen és melegen kezét szorított vele.

Ó v a t o s. A: S te olyan könnyen pofon hagy-tad magad verni? Miért nem verted el jól? — B: Ovatosságból; mert tudtam, hogy azután megint én rím kerülne a sor.

LEVELEZÉS.

Körmöczbánya, 1889. okt. 17.

Október 16-án nevezetes ünnepe volt a főreáliskolának és mondhatni a város egész művelt közönségének. E napra esett Schröder Károly főreáliskolai igazgató tanári működésének 25-ik évfordulója, melyet a tanári kar fényes ovációra használt fel. Délelőtt 10 órakor az intézet dísztermében gyűltek össze: a tanári kar, a tanuló ifjuság és díszes vendégsereg. Kuppis Leo legidősb tanár rövid szavakban előadván az ünnep célját, jelentőségét, egy küldöttség ment az ünnepeltért, kit a terembe léptekor lelkes éljenzéssel fogadtak.

Az ifjusági dalkör Antos Károly karmester vezetése mellett üdvözölő alkalmi dalt énekelt, mire Jankovszky Demeter tanár szépen kidolgozott beszédet tartott az ünnepelthez és felolvasta azon oklevelet, mely a tanári kar által létrehozott és „Schröder Károly” nevet viselő ösztöndíjalapítványról szól. Ez alap most még csak 100 ft., de a tanári kar gondoskodik módokról, hogy évről évre gyarapítva, legalább 1000 frtig kiegészítse. Ezután dr. Versényi György tanár szavalt a kitünő ódáját, mely az ünnepeltre és a közönségre rendkívüli megillető hatással volt. Balázs Péter VIII. oszt. belüli tanuló az ifjuság nevében tartott üdvözölőbeszédet. Erre az ünnepelt kezdett szólani nagy meghatottsággal, míg a tovább el nem fojtható könyek erőt vettek szaván. Az ifjusági dalkör a „Szózat”-ot énekelt, melyet Chabada József polgármester intése az egész közönség állva hallgatott meg. Kuppis Leo megköszönvén a szíves részvétet, a közönség eloszlott, az ünnepelt igazgató pedig lakásába vonulva, ott fogadta a különböző küldöttségek tisztelgését.

A városi tanács és képviselőtestület nevében Chabada József polgármester beszélt, átadván az ünnepeltnek a díszolgyára választatásáról szóló oklevelet. A tüzoltóegyesület részéről, melynek Schröder Károly megalakulása óta elnöke, Chabada József főparancsnok üdvözölt. A magyar egyesület nevében, melynek az ünnepelt szintén megalakulása óta elnöke és buzgó munkása, dr. Amon Ede orsz. képviselő tartott beszédet. A polgári leányiskola tanárait és az elemi iskola tanítóit Jankovszky Demeter vezette be és szólott nevökben.

Este 7 órakor a községi iskolák dísztermében a Schröder-alap javára nagy, be- lépti díjas hangverseny volt, melynek kiváló sikere különösen Antos karmester fáradhatatlan buzgalmának köszönhető. Liszt „Magyar Rhapsodia”-ját zongorán négy kézre előadták Antos és Bozér Károly bányatiszt. Thern Károlynak, Tóth Kálmán „Hogy ha titkolt” kezdetű költeményére irt dalat vegyes karban énekeltek: Havas Béláné, Bakhmann Emma, Pehatsek Irma, Schröder Ida, Spanbauer Olga, Bleismair Antal, ifj. Bakhmann Gyula, Jakob Mór, Mayer Elek, Rudl és Hermély Gyözö. Dr. Szántó Kál-

„Tehát aprilis 18-án találkozunk!” szolt neki:

„Pontos lesznek!” válaszolt dr. Thomas. Ezzel elváltak . . .

Mr. Black egész nyugodtan kelt fel aprilis 18-án reggel, szivarra gyújtott, és megírta végrendeletét; 20000 dollárt Mrs. Marry Smithnek hagyott, 9.900 dollárt dr. Thomasnak; a fennmaradt 100 dollárt pedig temetése költségeinek fedezésére szánta.

Már fél tizenkettőt ütött, — dr. Thomas még nem jött. Háromnegyed is elmúlt már és Black még mindig várt. Végre 12 órakor kinyílt az ajtó. . . Csakhogy dr. Thomas helyett egy hordáros lépett be, levéllel kezében.

Black felbontotta a levelet, mely így szolt:

„Uram! Meggondoltam magamat. Lelkiismeretem nem engedi meg, hogy meggyilkoljam Önt; ugy is sok embert gyilkoltam már orvosi prakszisom alatt. Bocsásson meg, nem tehetem. Dr. Thomas!” (Folyt. köv.)

Gondolatok.

Ha a házasság szerelemből történik, a házastársak férj s feleség. Ha kényelmesebb életmódból, ur s asszony. Ha érdekből, nő s házastárs. A feleség szereti férjét, az asszony tiszteli urát, a nő türi a házastársat.

* * *
A feleség ápolja a beteg férjet, az asszony látogatja a beteg urát, a nő házastársa hogyléte felől kérdezősködik.

* * *
A kaczeróság ez reklám a szerelemben.

mán szavalt Arany „Őszszel” című költeményét. Mendelsohn „Adagio”-ját előadták hegüdin dr. Langfelder Adolf, id. Bakhmann Gyula, Brunner Ferencz, Pszotka Ferencz; harmoniumon id. Janecsek Ferencz; zongorán Antos Károly. Braga „La Serenata” című művét énekelte Pehatsek Irma, dr. Langfelder Adolf hegedűkísérete és Antos Károly zongora-kisérete mellett. Gomes „Salvator Rozá”-jából a sanzonettát szintén Pehatsek Irma énekelte. Huber Károly „Edes leánykám” kezdetű dalát énekeltek a fentebbi vegyes karban is résztvevők. Varga Kálmán VIII. oszt. belüli tanuló szavalt Arany „Rendületlenül” című költeményét. Haydn „Allegretto”-ját vonós hangszeren előadták: dr. Langfelder Adolf, Brunner Ferencz, idősb Bakhmann Gyula és Jankovszky Demeter. Liszt „Rákóczy Induló”-ját zongorázta Bozér Károly és Antos Károly.

Hangverseny után 120 terítékű bankett következett. Az első felköszöntőt dr. Amon Ede mondta az ünnepeltre, mire Schröder Károly a vendégeket éltette. Dr. Versényi György a városi tanácsra és képviselőtestületre, Hlatky József a város közönségére, Palkovics Emil a hölgyekre, Hermély Gyözö Jankovszky Demeterre, dr. Szántó Kálmán dr. Versényi Györgyre, d'Ouvenon Gyula a hangversenyben közreműködőkre különösen Antosra, dr. Florek Károly és Rützer József a tanári karra, Schröder igazgató Víz Ferencz tanárra, mint az egész jubilaris-ünnep rendezőjére emelte ponarát. De ezeken kívül még többen is mondtak toasztokat.

A társaság derült hangulatban késő éjjelig együtt maradt. Ily szép, meleg bensőséggel teljes ünnepélyesség rég nem volt az ősbányavárosban és emléke bizonyára sokáig élni fog a szívekben.

r. t.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

Az idén az őszi gyűjtés alkalmával a „Stefánia-árva ház” javára — mint azt a gyűjtő-iv alapján velünk az árvaház felügyelője közli — adakoztak: Batizy Gusztávné 1 ft., Merkader Alajosné fél véka babot, Hoffmann Mária burgonyát, Szabó Lajosné 1 ft., Német Emilia 1 ft., Holló Sándorné 1 ft., dr. Frommer Ignác né egy véka babot, Heinrich Ferencz né 3 putton burgonyát, fél véka babot, Vietóris Sándorné 1 ft., Dr. Pólya Józsefné 1 ft. Tuka Mihály élesdi vasuti állomásfőnök ur 82 krt.

(Folyt. köv.)

Kinos napok

következnek az őszi átmeneti időszakban mindazokra, kik közsvény és rheumatikus betegségekben szenvednek, mert e bántalmak tudvalevőleg ebben az évszakban leginkább érezhetők. Ezek elhárítása ellen tanácsos idejekorán védekezni s e czélból oly ellen-szerrel gondoskodni, mely nemcsak enyhítésül szolgáljon, hanem a mely e nyavalyát a testből gyökeresen kiirtani legyen hivatva.

Közsvény és rheuma csakis benső kura, s pedig oly szer használata által gyógyíthatók, a mely a savképződést meggátolja, a savakat a vérből eltávolítja s az emésztési szerveknek, vesének szabályos működését ismét helyreállítja.

Bedörzölések, flastromstb. ehez hasonló külső gyógyítások csak ideig-óráig tartó enyhülést szerezhetnek, de a bajt alaposan ki nem gyógyíthatják. Általában el van ismerve, hogy Warner's Safe Cure eddig a legtöbb eredménnyel használt szer s alig van vidék, hol egyik vagy másik nem ennek köszönheti szerencsés felépülését, miután már sok más szert sikertelenül használt.

Ezen orvosságnak csak rövid használata mindenkit meggyőzhet gyógyképességéről. Rendszeres kura pedig a legmakacsabb bajt is gyökeresen meggyógyítja.

Az ismert gyógyszerárakban kapható főraktár Salvator gyógyszerár Pozsonyban.

Szerkesztői üzenetek

— **H. I-nak** Keeskemét. — Megkaptuk. Szíves emlékezéséért fogadjuk hála köszönetünket. — Fraknyótól még érdemleges választ nem kaptunk.

— **B. K.** — Budapest. Adni fogjuk; a „betyár” élet epizódja nem érdektelenek. — Egy nevet azonban változtatni fogunk. Gondi Ferencz leányát, nem Julisnak hanem „Módó”-nak hívták, a ki később Bogár Imréné volt a kedvese.

— **D. F-nek** Budapest. Szívesen üdvözöljük beköszöntő soráival. — Adni fogjuk, ha azokat más lap részére is be ne küldötte.

— **Zs.-nek.** Hason közleményekből mi egy cikket sorozatot ohajtnak adni a téli estékre megsziwelés végett. — Szeretnénk ez okból Önnek szót váltani, legyen szerencsénk!

— **S. B.-nak** G.—L. Sort keritünk rájuk. Egy pár igen sikerült, hangulatteljes.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázánként 7 ft 40 kr., 7 ft. 80 kr. Kétszeres 6 ft — kr., 6 ft 50 kr. Rozs 6 ft. — kr. 6 ft 20 kr. Arpa 6 ft. — kr. 6 ft 20 kr. Zab 6 ft — kr. 6 ft 50 kr. Kukorica 4 ft 50 kr. 4 ft 80 kr. Bab 6 ft 20 kr, 6 ft. 50 kr. Lencse 7 ft — 7 ft 20 kr. Köles 4 ft. — kr. 4 ft 50 kr.

